

POPULÄRVETENSKAPLIG SAMMANFATTNING (kan även även bifogas som bilaga)

Organisationens namn

Gård & Djurhälsan

Projekttitel

Hälsokontroll av kameldjur och exotiska idisslare

Sammanfattning

Hälsokontrollen för kameldjur och exotiska idisslare uppkom genom att antalet kameldjur, ffa alpäckor ökade under första delen av 2000-talet.

Det blev allt mer populärt med alpäckor och avelsarbetet satte igång rejält vid denna tid. Många nyblivna djurägare hade dock inte de kunskaper som krävdes, vilket resulterade i många frågor om skötsel, utfodring, sjukdomar, reproduktion etc. Det viktigaste var ändå riskerna med smittsamma sjukdomar som kunde spridas via importdjuren, däribland tuberkulos och paratuberkulos.

2011 startade själva programmet, i samarbete med SVA. Programmet blev väl bemött och många tog tacksamt emot den information som gick ut via nyhetsbrev och kursverksamhet. Särskilt uppskattat var möjligheten att få råd via telefon, både för veterinärer och djurägare. Totalt är 111 besättningar anslutna till hälsokontrollen.

Kameldjurens popularitet fortsätter stadigt att öka, däribland är det framför allt alpäckorna som fortsätter vara mest populära. Anledningarna till detta är flera, de används som sällskapsdjur, för sin fleece (ullen), för avel och uppfödning och som utställningsdjur. Lamadjurens vaktegenskaper gentemot rovdjur är en anledning till att skaffa enstaka lamadjur till får- eller alpäckabesättningar. Två- och enpuckliga kameler förekommer också bland de privata besättningarna, men i huvudsak är det djurparker eller kamelparker som bedriver verksamhet med dessa kameldjur.

Inga kameldjur har sitt ursprung i Sverige och därmed har det importerats en hel del djur från många olika länder för att ett avelsarbete ska kunna bedrivas utan att öka riskerna för inavel. Med importerna ökar också riskerna för att få in oönskade sjukdomar och resistent parasiter. Likaså är klimatet för kameler annorlunda jämfört med de länder som arterna har sitt ursprung i. Detta medför att det behövs en hel del rådgivning till djurhållare i Sverige, både vad gäller stallsystem, foder, vitaminer, mineraler, sjukdomar och parasiter samt avel.

Gård & Djurhälsan arbetar för att bibehålla ett gott hälsoläge hos kameldjuren samt få en uppfattning över antal djur och lokalisering av dessa. Ett gott samarbete mellan alpäckaföreningarna och näringen i allmänhet bidrar till G&D snabbt kan nå ut till merparten av landets besättningar vid eventuellt sjukdomsutbrott eller andra hälsostörningar som kan påverka kameldjuren eller andra lantbruksdjur.

Obduktionerna utgör också ett viktigt verktyg i sjukdomsövervakningen i landet och eftersom obduktionerna är subventionerade via Jordbruksverkets obduktionsanslag så bidrar detta till att djurägare skickar in djur till obduktion vid dödsfall eller avlivning.

G&D har även ett mycket gott samarbete med både internationella kameldjursexperter, SVA och SLU så att nya forskningsrön och annan information kan nå ut till djurägare. Dessutom bidrar samarbetet till att det finns flera experter på olika områden som kan bistå med information och kunskap.

Under 2016 har Maria Celina Abrahams blivit färdig med sin licentiat-avhandling om sädesceller hos svenska alpäckahingstar och olika reproduktionstekniker. Ett nytt forskningsprojekt kring juverhälsa hos kameldjuren har startats upp av forskarstuderande Dinah Seligsohn, SLU.

Intresset för kameldjuren är stort och fortsätter att öka. Dagligen inkommer olika frågor till G&D kring kameldjuren. Fågorna är både av veterinärmedicinsk karaktär men även andra frågor som rör skötsel och utfodring förekommer regelbundet från djurägare.

Nyhetsbrev som utges 4 gånger per år, är mycket uppskattade både av djurägare och fältpraktiserande veterinärer.